Р Е Ш Е Н И Е
№ 43754

гр. София, 07.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,** в публично заседание на 16.10.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова
ЧЛЕНОВЕ: Калин Куманов
Стоян Тонев

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **12081** по описа за **2025** година докладвано от съдия Калин Куманов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е касационно и е по реда на Глава дванадесета, чл.208-228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр.с чл.72, ал.4, изр.2 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

С Решение № 2279 от 23.06.2025 г., постановено по НАХД № 1808/2025 г., Софийският районен съд е потвърдил Заповед за задържане № 3383зз-10/08.01.2025 г., издадена от полицейски орган при 08 РУ-СДВР, с която П. Н. П. от [населено място], ЕГН: [ЕГН] е задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане при 08 РУ-СДВР на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР, и П. Н. П. е осъден да заплати на СДВР юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Недоволен от така постановеното решение е останал жалбоподателят П. Н. П., който с касационна жалба в срока и по реда на чл.211, ал.1 АПК чрез адв.Ч., обжалва същото. Наведените касационни основания са неправилност на първоинстанционното решение поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Касаторът се оплаква, че неправилно районният съд е приел мотивираност на административния акт, при положение че не са изложени фактически основания за издаването му, а само правното основание. Твърди, че не са обсъдени оплакванията му, изложени в пледоарията. Изтъква, че СРС не е обсъдил и приложените писмени доказателства. Настоява, че задържането не е съответствало на целта на закона. Отправеното до касационния съд искане е да отмени съдебното решение и да отмени обжалваната заповед, като му присъди адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на П. Н. П., а при условията на алтернативност – да върне делото за ново разглеждане в СРС. В с.з. касационният жалбоподател не се явява, а пълномощникът му адв.Ч.

поддържа касационната жалба, моли за отмяна на съдебния акт и за присъждане на разноски.
Ответникът по касация – полицейски орган при 08 РУ-СДВР, не се явява и не изпраща представител, не взема отношение по касационната жалба.
Софийска градска прокуратура чрез прокурор М. дава заключение за неоснователност на касационната жалба.
Административен съд – София град, като провери законосъобразността на първоинстанционното решение във връзка с направените от касатора оплаквания, намери следното:
Касационната жалба е процесуално допустима като подадена в срок, от надлежно упълномощен адвокат и при наличието на правен интерес, срещу съдебен акт, неблагоприятен за подателя ѝ.
Обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо като постановено по подадена в срок жалба срещу атакуваната полицейска заповед за задържане.
Първоинстанционният съд е бил сезиран с жалба против Заповед за задържане на лице рег.№ 3383зз-10/08.01.2025 г., издадена от полицейски орган при 08 РУ-СДВР.
Съдът е установил, че на 08.01.2025 г. в 14:30 ч касационният жалбоподател е задържан за срок до 24 часа с указаната заповед и е освободен на 09.01.2025 г. в 12:25 ч. В заповедта е посочено правно основание за издаването ѝ, а именно чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР, като в мотивите на заповедта е посочено следното фактическо основание: "данни за извършено престъпление по чл.343б, ал.3 от Наказателния кодекс – управлява МПС след употреба на НВ".
Районният съд е установил от фактическа страна, че на 08.01.2025 г. около 13.30 ч на П. Н. П., в качеството му на водач на МПС - лек автомобил "О." с рег. [рег.номер на МПС] , била извършена проверка по реда на ЗДвП. В хода на същата, в 14.11 ч, на същия била извършена проверка с техническо средство "Drager Drug Test 5000", като пробата с пореден номер 166 показала положителен резултат за наличие на амфетамин и метафетамин. Поради това му бил издаден Талон за изследване 292900 за явяване във ВМА за предоставяне на кръв за изследване. Предвид на това, както и с оглед разпоредбата на чл.7, ал.2 Наредба № 1 от 19.07.2017 г. за реда за установяване концентрацията на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества и техни аналози, която задължава контролните органи да придружат водача до лечебното заведение, при констатирана с тест употреба на наркотични вещества, П. бил задържан от органите на МВР. За така описаните действия Началникът на 08 РУ-СДВР е уведомен с Докладна записка УРИ 3383р-ЗМК23/25/08.01.2025 г.
Тази фактическа обстановка СРС е приел въз основа на приобщените писмени доказателства: Заповед за задържане на лице рег.№ 3383зз-10/08.01.2025 г., декларация от П. П., протокол за личен обиск на П. П., Удостоверение рег.№ 513р-27615/14.03.25г., АУАН серия GA, № 1369257, Талон за изследване № 292900, Протокол за извършване на проверка за употреба на наркотични вещества, разпечатка от техническо средство, докладна записка до Началника на 08 РУ-СДВР.
Задържаният е подписал заповедта, като му е било връчено копие от нея. Същият е попълнил декларация, в която е посочил, че е запознат с правата си при задържането, както и че не желае адвокатска защита, не желае медицински преглед от лекар, не желае да се уведоми член семейството му или друго заинтересовано лице за неговото задържане, че е уведомен е за правото на свиждания, да получава колети и храна, както и че има нужда от спазване на режим по медицинско предписание въз основа на своето депресивно състояние. Към административната преписка е представен протокол за личен обиск на задържаното лице.
За да потвърди обжалваната заповед, районният съд е приел, че в нея се съдържат правни основания, както и конкретни фактически основания за издаването ѝ, които, макар и лаконично формулирани, представляват достатъчно конкретно и пълно изложение на обстоятелствата. Съдът е приел, че е опасана съпричастност на задържаното лице към определено престъпно

посегателство, като фактическите основания за задържането отразени в заповедта, съдържат конкретен престъпен състав, включително словесно описание, и именно в рамките на проверка по ЗДвП са установени данни за извършено престъпление. Намерил е, че това описание в достатъчна степен удовлетворява изискванията на закона, доколкото данните носят достатъчно информация, за да може задържаното лице да узнае кое е основанието за ограничаване правото му на свободно придвижване. Първоинстанционният съд е изтъкнал, че чрез задържането, фактически започнало още по време на проверката по ЗДвП, е осуетена възможността на жалбоподателя да продължи управлението на превозно средство, а наред с това е обезпечено надлежното му транспортиране до лечебно заведение, където да предостави кръв за изследване.
След като извърши служебно проверка на основание чл.218, ал.2 АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, касационната съдебна инстанция намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Решението е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, по подадена в срок жалба против същия, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.
Постановеното съдебно решение е правилно.
Несподелима е тезата на касационния жалбоподател за противоречие на действията на полицейския орган с изискванията на ЕКПЧ. Според чл.5, § 1, б."с" от конвенцията никой не може да бъде лишен от свобода освен в случай на законен арест или лишаване от свобода на лице с цел да се осигури явяването му пред предвидената в закона институция при налично обосновано подозрение за извършване на престъпление, както и когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление. Изпълнено е и изискването задържането да е извършено в съответствие с процедури, предвидени от закона.
Заповедта следва да се приеме за мотивирана. Съгласно Тълкувателно решение № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на ВС органът във всички случаи следва да посочи обстоятелствата, които са го мотивирали да издаде процесната заповед за задържане, като е допустимо мотивите да се съдържат и в друг документ, неразделна част от административната преписка, който предхожда издаването на акта. Фактическата обстановка не е описана в заповедта, а е описана подробно в докладната записка и после в материалите по досъдебно производство № 23/2025 г. на 08 РУ-СДВР. От изключителна важност е извършеното от административния орган вписване не само на чл.343б, ал.3 от Наказателния кодекс, а и словесно описание на престъплението – управление на МПС след употреба на НВ. Районният съд правилно е преценил, че съкращението не внася неяснота, нито съставлява съществено ограничение пред възможността задържаното лице да разбере обстоятелствата по задържането, доколкото се касае за общоприета абревиатура за означаване на наркотични вещества.
В съответствие с приетото от СРС, именно в докладната записка и в ДП се съдържат всички необходими сведения и данни, обосновали необходимостта от задържане на жалбоподателя и настоящ касационен жалбоподател. На база тези мотиви, относими към задържането, се е позовал СРС, за да приеме, че задържането е мотивирано. То е мотивирано именно с извършваната от полицейските органи проверка за наличие на престъпление по цитирания законов текст.
По силата на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. За да бъде приложена тази норма, е достатъчно наличието на данни за извършено престъпление, както и данни това престъпление да е извършено именно от задържаното лице. Понятието "данни" по смисъла на ЗМВР и понятието "достатъчно данни" по смисъла на чл.207, ал.1 НПК имат различно съдържание. За да бъде образувано досъдебно производство по реда на НПК, е необходимо да са налице достатъчно данни, които да обосноват

основателно предположение, че има извършено престъпление. При налагане на мярката "задържане за 24 часа" по реда на чл.72 ЗМВР обаче са необходими само данни за извършено престъпление, ато те може да не са достатъчни за образуването на досъдебно производство и все пак да се явяват достатъчни с цел направа на извода, че задържаното лице има съпричастност към извършването на престъпление. В случая такива данни са установени, като същите попадат в по-тясното "обосновано подозрение". До момента на задържането на лицето са установени негови действия, пораждащи съмнение в евентуалната му съпричастност към деянието: той е бил във видимо превъзбудено състояние, на проведената беседа с него е отговарял уклончиво. Именно от поведението на водача полицейските органи са се усъмнили, че той управлява МПС след употреба на наркотични вещества или техните аналози. Тези данни са достатъчни да посочат вероятната му съпричастност към осъществяване на престъплението. Следва да се приеме, че това са факти или информация, които биха убедили обективния наблюдател, че въпросното лице може да е извършило престъпление. Следователно задържането не може да се счита като необосновано съгласно чл.5, § 1, б."с" от Конвенцията.

Касационният съд държи сметка за това, че ЕСПЧ е приел в решението си по делото Д. срещу Б., че е налице нарушение на чл.5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, тъй като заповедта за задържане не съдържа факти или информация, сочещи за съществуването на обосновано подозрение за извършване на нарушения от страна на жалбоподателя, а само е посочен текст от Наказателния кодекс и липсват факти или обстоятелства, свързващи жалбоподателя с това престъпление. Както Съдът посочи по-горе, в заповедта наред с относимия текст от НК изрично фигурира текстовото описание на престъплението.

В решението си по делото Д. срещу Б. ЕСПЧ също е приел, че е налице нарушение на чл.5, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. В това дело Европейският съд е посочил, че към момента на задържането полицията не е имала обосновани подозрения, че задържаното лице е извършило престъпление. За разлика от фактологията по същото дело, в заповедта е посочено престъплението, в чието извършване е бил заподозрян ответникът. Съдът отчита също така, че за разлика от случая по делото на Д., където заповедта е издадена повече от девет часа след ареста, в настоящия случай заповедта е издадена едновременно със задържането и не може да се приеме липса на съответствие с целта на закона. Най-сетне, за разлика от случая по делото на Д., където полицейското задържане е продължило повече от 24 часа, в поставения за разглеждане случай касаторът е бил задържан в продължение на 22 часа и 5 минути.

С оглед на разгледаното по-горе разграничение между съдържанието на понятията "данни" и "достатъчно данни" следва изводът, че разпоредбата на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР не предполага доказаност от субективна и обективна страна на извършено престъпление, а единствено наличие на данни за такова. При задържане на посоченото правно основание (данни за извършено престъпление) не е необходимо да са налице доказателства за осъществено от задържаното лице престъпление, а само данни, обосноваващи предположение в посочения смисъл. От събраните в хода на съдебното производство доказателства може да се направи заключение за фактическите основания за задържането, в частност за причините за същото. В случая наложената ПАМ е оправдавана от законовите цели за задържане.

Съдебният контрол върху индивидуалните административни актове, какъвто е и заповедта по чл.72 ЗМВР, е само за законосъобразност - чл.120, ал.1 от Конституцията и чл.145, ал.1 АПК. Въпросът за целесъобразността на индивидуалния административен акт стои само при актове, издадени при условията на оперативна самостоятелност, каквато безспорно е и процесната заповед, но е извън обхвата на съдебния контрол. Преценката за спазване принципа на

съразмерност е дължима както спрямо административни актове, издадени при условията на оперативна самостоятелност, така и при административни актове, издадени при условията на обвързана компетентност. В обхвата на дължимия цялостен контрол за законосъобразност на основание чл.168, ал.1 АПК се включват всички основания за законосъобразност по чл.146 от кодекса, като основанието по т.5 за съответствие с целта на закона е свързано с преценка дали актът е насочен към постигането на целта на закона или към друга незащитена от приложимия закон цел. Тази преценка е различна от преценката за целесъобразност на акта, издаден при условията на оперативна самостоятелност. На понятието "целесъобразност" е дадена легална дефиниция в § 1, т.3 ДР на АПК, но в отрицателна форма: "Нецелесъобразен" е административният акт, издаден при неправилно упражняване на оперативната самостоятелност. В този смисъл целесъобразен е актът, издаден при правилно упражняване на тази самостоятелност. В правната доктрина оперативната самостоятелност (дискреционната власт) е определена като творческа управленска дейност за успешно решаване на възложени функции. Изразява се във възможността на административния орган да прецени дали да действа, как да действа и по какъв начин. За да е целесъобразна, тази дейност трябва да е навременна, ефективна, максимално подходяща, полезна, икономически оправдана или най-икономична от гледна точка на държавния и обществения интерес и т.н. Тези разяснения на касационната инстанция потвърждават правилността на съдебното решение, в частност извода на СРС за съответствие на заповедта за задържане с приложимите материалноправни разпоредби и целта на закона.

Съгласно чл.30, ал.1 от Конституцията всеки има право на лична свобода и неприкосновеност. Разпоредбата на чл.30, ал.2 КРБ предвижда, че никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно чл.30, ал.3, изр.1 КРБ единствено и само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт. В срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност, постановява чл.30, ал.3, изр.2 КРБ.

Според чл.5, § 1, изр.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31 юли 1992 г. (ДВ, бр. 66 от 1992 г.), в сила за Република Б. от 7 септември 1992 г. (Европейска конвенция за правата на човека), всеки има право на свобода и сигурност. Тази разпоредба защитава физическата свобода на лицето, която Европейския съд по правата на човека разглежда заедно с правата по чл.2, чл.3 и чл.4 ЕКПЧ като първите по степен сред основните права, които защитават физическата сигурност на лицето (Решение на ЕСПЧ от 03.10.2006 г. делото на McKay v UK, жалба № 543/03 - § 30). Всички видове лишаване от свобода от държавата са предмет на чл.5 ЕКПЧ, а защитеното от разпоредбата право на свобода и сигурност се прилага за всеки. В юриспруденцията на ЕСПЧ трайно са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по чл.5, § 1, изр.2, б.a-f ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими (Решение на ЕСПЧ от 22.02.1989 г. по дело Ciulla v I., жалба № 11152/84 - § 41). Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон както от процесуална, така от материалноправна страна, и скрупульозно придържане към принципа за върховенството на закона. При съблюдаване на този фундаментален за всяко едно демократично общество принцип, лишаване от свобода, което е произволно, не може да е законно (Решение на ЕСПЧ от 21.02.1976 г. по делото Golder v. UK, жалба № 4451/75-§ 34). Проверката на заповед за задържане на лице следва да се прави през общия принцип на законност на лишаването от свобода. Освен че следва да е надлежно осъществено на някое от предвидените основания, то трябва да е съвместимо с общия принцип за закрила от произволно лишаване от свобода.

Процесното задържане покрива стандарта за законност и този за непроизволност като основополагащи общи принципи при ограниченията на правото на свобода и сигурност. Освен че са били налице данни за извършено престъпление, които са били представени на задържаното лице по време на задържането му и в кратко време след това, прилагането на мярката е било необходимо, за да се осуети възможността на лицето да продължи управлението на МПС, а наред с това да се обезпечи надлежното му транспортиране до лечебно заведение, където да предостави кръв за изследване, както правилно е приел Софийският районен съд.

С Решение на ЕСПЧ по дело С-608/21 г. се установява, че чл.6, § 2 от Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство трябва да се тълкува в смисъл, че допуска прилагането на национална правна уредба, според която основанията за задържане на лицата, заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, включително информацията за престъпното деяние, в извършването на което са заподозрени или обвинени, могат да бъдат изложени в документи, различни от акта за задържане. Същата разпоредба не допуска тази информация да бъде съобщена на посочените лица само при евентуално оспорване на законосъобразността на задържането по съдебен ред, а не в момента на лишаването от свобода или в кратък срок след началото на същото. В случая се установява наличието на такива основания, и административният орган е доказал, че същите са предявени на лицето.

По настоящото дело Съдът изиска материалите по ДП № 23/2025 г. на 08 РУ-СДВР. По досъдебното производство касационният жалбоподател е привлечен като обвиняем и му е повдигнато обвинение именно за престъпление по чл.343б, ал.3 НК. Същият се е укривал, което е наложило обявяването му за общодържавно издирване.

С втория диспозитив на цитираното решение ЕСПЧ посочва, че чл.6, § 2 от Директива 2012/13 трябва да се тълкува в смисъл, че разпоредбата изисква основанията за задържането на лица, заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, да съдържат цялата необходима информация, за да имат те възможност ефективно да оспорят законосъобразността на задържането си. Тази информация трябва да съдържа описание на релевантните факти, известни на компетентните органи, сред които фигурират известните време и място на настъпване на фактите, формата на конкретното участие на тези лица в предполагаемото престъпление и дадената неокончателна правна квалификация, като същевременно отчита стадия на наказателното производство, така че да не се вреди на напредването на текущо разследване. В случая изпълнението на това изискване също се установяа, като органът е доказал наличието на известните му факти и данни, тяхното описание и времето и мястото на настъпването им, както и формата на участие на лицето.

Като е потвърдил обжалваната пред него заповед за задържане на лице, Софийският районен съд е постановил правилен съдебен акт, който следва да бъде оставен в сила.

С оглед изхода на спора претенцията на касационния жалбоподател за присъждане на разноски е неоснователна. Ответникът по касация не е претендирал разноски, поради което Съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Така мотивиран и на основание чл.222, ал.1 от Административно-процесуалния кодекс, Съдът

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2279 от 23.06.2025 г., постановено от Софийския районен съд по НАХД № 1808/2025 г.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: